

Ritva Paasonen / UPM-Kymmene Oyj

Viite: Metsänkäyttöilmoitus 1-2024-91463 (ilmoitusviite UPM2024090315433493401631555)

Asia: Kiinteä muinaisjäänös metsänkäyttöalueella, 532-404-2-3 KURASTO, Lahti

Lahdessa sijaitsevalle Kuraston kiinteistölle (tunnus 532-404-2-3) on tehty metsänkäyttöilmoitus. Metsänkäyttösuunnitelman kuvioilla 30.0, 31.0, 32.0, 33.0 ja 48.0 sijaitsee osa muinaismuistolain (295/1963) suojaamasta kiinteästä muinaisjäänöksestä, 1) kivikautisesta asuinpaikasta (muinaisjäänösrekisterin kohde *Niemelänniemi* 1000021092) ja 2) muu kulttuuriperintö kohde, historiallisen ajan torppanpaikka (muinaisjäänösrekisterin kohde *Niemelänniemi 2* 1000021093).

- 1) Kivikautisen asuinpaikan laajuutta tutkittiin vuonna 2023, jolloin havaittiin löytöjen jakautuvan kahdelle erilliselle tasanteelle ja usealle alueelle. Läntisin asuinpaikka-alue on pääosin hieman ylempänä olevalla tasanteella (noin 97–101 m mpy) ja se on arvioltaan noin 240 m pitkä. Sen kaakkoispuolella on pienempi ja jonkin verran alempana oleva tasanne (95–98 m mpy), jonka kohdalla saatiin löytöjä noin 70 m matkalta. Ennestään tunnetun asuinpaikka-alueen kaakkoispuolelta, (metsänkäyttökuvioiden 30.0, 33.0 ja 48.0 alueilta) löytyi kaksi uutta asuinpaikka-aluetta, joista niemen eteläkärjen kohdalla oleva vaikuttaa olevan melko löytörikas. Sen sijaan sen itäpuolella olevasta pienemmästä löytöalueelta saatiin vain kaksi kvartsi-iskosta. Tarkastuksessa 2023 koekuopista tehdyt löydöt ovat esihistoriallisia asuinpaikkalöytöjä (saviastian paloja, kvartsia ja palanutta luuta), joista valtaosa lienee kivikautisia. Alustavan arvion mukaan ainakin yksi saviastian pala lienee kuitenkin rautakautinen. (*J.-E. Nyman 2023: Lahti, Niemelänniemi. Kivikautisen asuinpaikan arkeologinen koekaivaus 11.–15.9.2023.*)
- 2) Museoviraston koekaivausryhmä tarkasti torpan alueen pintapuolisesti vuonna 2023. Paikalle kaivettiin viisi koekuoppaa ja alueen rakenteet kartoitettiin. Historiallisten karttojen perusteella paikalla ollut torppa on perustettu viimeistään 1840-luvulla ja se on autioitunut viimeistään 1940-luvulle tultaessa. Karttojen mukaan torpan tonttimaa on sijainnut hieman etelämpänä kuin aiemmissa tutkimuksissa havaitut rakenteet ja se on ainakin osittain tuhoutunut, kun alue on myöhemmin raivattu pelloksi. Koetutkimuksessa kartoitettiin kartoissa merkityn tonttimaan pohjoispuolelta yhden uunilla varustetun rakennuksen kivijalka, joka oli tehty lohkokivistä. Sen läheisyydestä kartoitettiin lisäksi yksi kellarikuopaksi arvioitu maakuoppa ja kaksi raivausröykkiötä. Alueelle kaivetuista koekuopista löytyi jonkin verran lähinnä 1800-luvulle tai 1900-luvun alkuun ajoittuvia löytöjä. (*J.-E. Nyman 2023: Lahti, Niemelänniemi 2. Historiallisen ajan torpanpaikan arkeologinen koekaivaus 15.9.2023.*)

Pyydettynä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa, että hakkuut on mahdollista toteuttaa metsänkäyttöilmoituksessa esitetyillä kuvioilla, mutta edellä esitettyjen, suojeltujen kohteiden alueella hakkuut on suoritettava kohteita (rakenteita ja asuinpaikalla maanpintaa) vahingoittamatta (kantojen repiminen maasta, laikutus yms. on kielletty). Myös metsäkoneiden käyttö ja reitit on suunniteltava siten, etteivät kohteet lähialueineen vahingoitu. Suojeltujen kohteiden päälle tai välittömään läheisyyteen ei myöskään saa varastoida puutavaraa tai kasata hakkuujätettä. Museo suosittaa hakkuut suoritettavaksi talviaikaan, kun maanpinta on jäässä ja lumipeitteen suojaama. Alueellinen vastuumuseo voi pyynnöstä virkatyönään suorittaa kohteiden maastoon merkinnän. Kohteiden sijainti on merkitty lausunnon liitteenä olevalle karttaliitteelle.

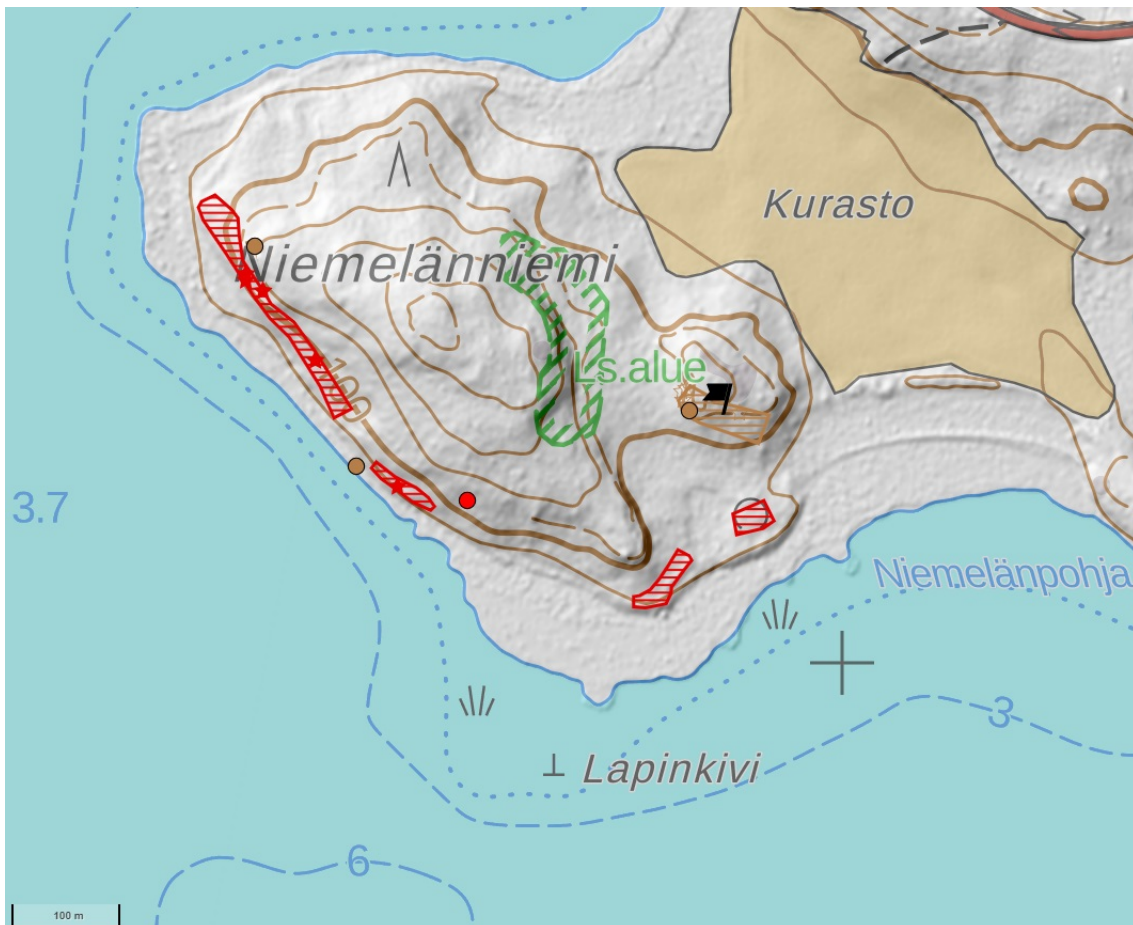
Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Esko Tikkala

Liitteet: Karttaliite**Tiedoksi:** Museovirasto

Karttaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Metsänkyttöalueella sijaitseva kiinteät muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisterin kohde Niemelänniemi 1000021092) on merkitty karttaan punaisella rasterilla, historiallisen ajan torpanpaikka (muinaisjäännösrekisterin kohde Niemelänniemi 2 1000021093) ruskealla rasterilla.